

Åpenhetsloven Redegjørelse om aktsomhetsvurderinger

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold («Åpenhetsloven») trådte i kraft 1. juli 2022. Solid Gruppen AS («Solid») med tilhørende datterselskaper er omfattet av lovens virkeområde, jf. Åpenhetsloven §§ 2 og 3.

Åpenhetsloven § 4 pålegger Solid å utføre aktsomhetsvurderinger med formål om å identifisere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, se § 4 bokstav a-f. Etter lovens § 5 skal resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse.

Dette dokumentet inneholder en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene Solid har utført i perioden fra 1. juli 2022 tom 15.06.2023. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i hvordan selskapet har gjennomført aktsomhetsvurderingene, nøkkelfunnene fra aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak Solid har iverksatt.

Redegjørelsen er strukturert som følger:

- 1) Generell informasjon: Inneholder en beskrivelse av Solid sin organisering, driftsområde, markedsområde, retningslinjer og prosedyrer for håndtering og oppfølging av Åpenhetsloven.
- 2) Negative konsekvenser og risiko: Metode for aktsomhetsvurderinger, opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlige risiko, samt resultatene fra aktsomhetsvurderingene Solid har utført.
- 3) Tiltak: Avslutningsvis følger en redegjørelse for tiltak Solid har iverksatt for å følge opp resultatene fra aktsomhetsvurderingene, samt prioriterte områder for videreutvikling av aktsomhetsvurderingene.

Åpenhetsloven

Redegjørelse om aktsomhetsvurderinger

Redegjørelsen etter åpenhetsloven skal underskrives i tråd med regnskapsloven § 3-5 om undertegning av årsregnskap og årsberetning. Der hvor det er utarbeidet felles redegjørelse for virksomheter i et konsern, må alle virksomheter i konsernet som er omfattet av åpenhetsloven signere redegjørelsen. Det vil ikke være tilstrekkelig at kun morselskapet signerer. Dette henger sammen med at alle virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven har en selvstendig plikt til å publisere redegjørelse etter åpenhetsloven § 5, og derfor også en selvstendig plikt til å signere sin redegjørelse.

01 Generell informasjon

02 Negative konsekvenser og risiko

03 Tiltak

Generell informasjon

01.1

Organisering: Virksomheten til Solid er organisert på følgende måte:
Styringsstrukturen

Styringsstrukturen er i tråd med norske lover og regler. Styret i Solid Gruppen er konsernets hovedstyre, og omtales som konsernstyret. Styret består av 6 styremedlemmer valgt av generalforsamlingen, samt 2 ansattrepresentanter. I tillegg til valgt styre, har de ansatte også 2 observatører som deltar på alle styremøter. Konsernstyret fungerer også som gjennomgående styre for Solid Entreprenør, Solid Prosjekt og Solid Eiendom. Dvs. at dette styret beslutter alle saker som også omhandler disse selskapene. Ansattrepresentantene og observatørene representerer dermed både konsernet og disse tre datterselskapene. Solid Gruppen har ikke bedriftsforsamling. Det har vært avholdt avstemming blant de ansatte om dette, og 90% stemte for en avtale om unntak fra kravet om bedriftsforsamling. Håndverkeriet har pr i dag eget styre bestående av konsernsjef, daglig leder Håndverkeriet og daglig leder Solid Entreprenør. Alle underliggende datterselskaper har også egne styre som primært består av daglig leder for de ulike forretningsbeina. Samtlige av selskapene i matrisen omfattet av virkeområdet til Åpenhetsloven, jf. lovens § 2

01.2

Driftsområde og marked: Solid Gruppen er et entreprenørkonsern bestående av 4 kjerneområder som defineres som: entreprenørtjenester innen nybygg av bolig og næringseiendom, entreprenørtjenester innen rehabilitering, boligutvikling fra tomtekjøp, samt eierinteresser i ny teknologi/PropTech.

01.3

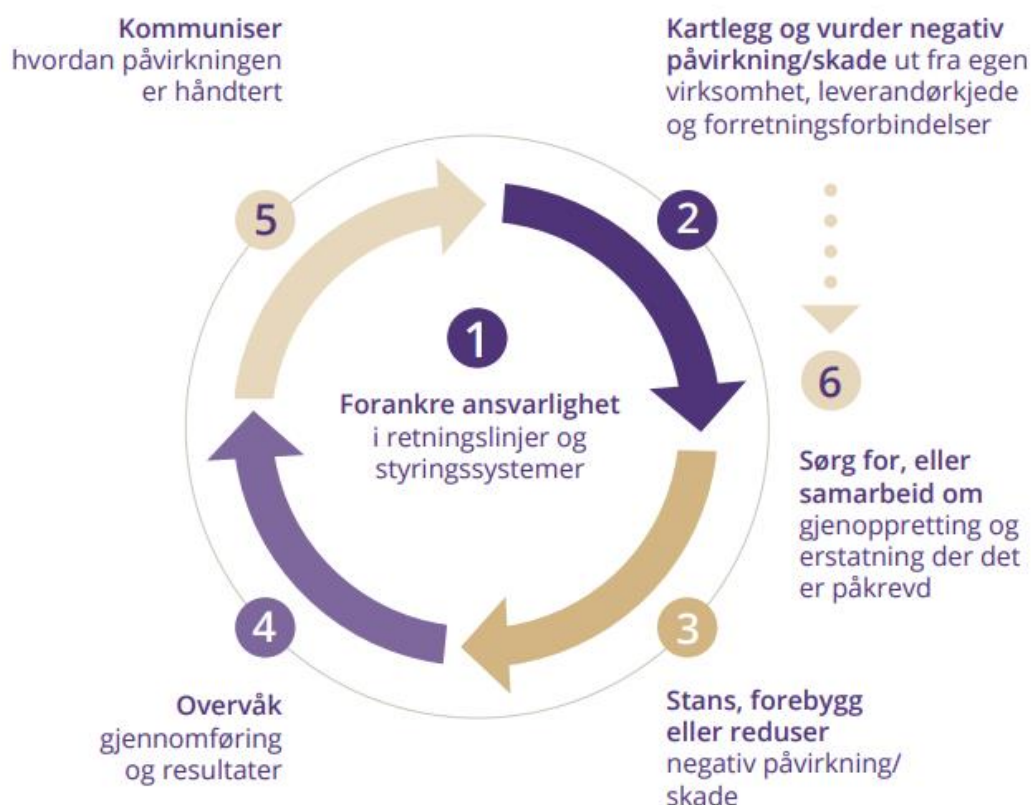
Ansvarsområder og fordeling av oppgaver: Hovedansvaret for oppfølging og etterlevelse av Åpenhetsloven er plassert hos administrasjonen i datterselskapene. Konsernleder har det overordnede ansvaret for å følge opp Solids etterlevelse av Åpenhetsloven, herunder gjennomføringen og publiseringer av aktsomhetsvurderinger etter lovens §§ 4 og 5. De mer spesifikke ansvarsområdene som ligger under Åpenhetsloven, er fordelt på ulike stabsfunksjoner. Den overordnede ansvarsfordelingen i administrasjonen i Solid kan oppsummeres slik:

- a) Styrevedtak og retningslinjer, forankring av ansvarlighet og etterlevelse av Åpenhetsloven; Sak om Åpenhetsloven er behandlet i konsernstyret 02 juni 2022 med protokollførte vedtak. Retningslinjer for ansvarlighet, og bestemt at ansvarlighet og etterlevelse av Åpenhetsloven skal lages som prosessbeskrivelse i selskapenes styringssystem. Styret gir sin tilslutning til at saken behandles i selskapets ledergrupper og at Solid skal overholde informasjonsplikten ref. Åpenhetsloven.
- b) Solid har i styrevedtak datert 12 juni 2022 vedtatt at selskapet skal sikre at ansvarlighet og etterlevelse av Åpenhetsloven utføres i henhold til retningslinjen for ansvarlighet. Det er ble gitt instruks om at systemet skal inkludere prosesser som ivaretar alle krav i denne loven, og at vårt styringssystem STYR som er sertifisert i hht. ISO 9001 og 14001 skal brukes som system for å ivareta lovverket i Solid entreprenør og at datterselskapene skal følge samme retningslinjer.
- c) Informasjonsplikten ref. Åpenhetsloven. Det opprettes egen mail apenhet@solid.no, til formålet og informasjon om dette inkludert formål og hensikt legges ut offentlig på selskapets hjemmeside. Informasjonsplikten trer i kraft 1. juli 2022. Virksomheten må derfor kunne ta imot skriftlige forespørsler om informasjon, fordele ansvaret for behandling av forespørsler, og svare på henvendelser innen fristen på tre uker. Solid Entreprenør administrerer dette på vegne av alle datterselskapene i Solid Gruppen.

01.4

I august 2022 besluttet administrasjonen å følge OECDs (Norges kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv) veileder for aktsomhetsvurderinger for å unngå samt håndtere negative konsekvenser på mennesker, samfunn og miljø.

Aktsomhetsmodellen

2. Negative konsekvenser og risiko

02.1

a) Beskrivelse (kartlegging) og metode av de konkrete aktsomhetsvurderingene som er utført:

Solids arbeid med aktsomhetsvurderingene startet med å innhente en komplett oversikt over leverandører og samarbeidspartnere fra de tre ulike datterselskapene i Solid for rapporteringsperioden. Denne oversikten ble laget ved å innhente lister over selskaper Solid Entreprenør, Solid Eiendom og Håndverkeriet har betalt eller mottatt betaling fra, selskaper datterselskapene har avtaler med, samt øvrige samarbeidspartnere Solid har inngått avtaler med. Innhentingen av denne informasjonen resulterte i et treff på flere tusen selskaper.

b) **Avgrensning** av søketreff, utvelgelse av parametere for aktsomhetsvurderinger. Etter at det totale antallet leverandører var kartlagt (ref. punkt 02.1 a), ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å avgrense leverandørkjeden til et antall som var praktisk mulig å følge opp med videre undersøkelser. Det ble i den forbindelse besluttet å begrense søketreffet til selskaper som, etter en vurdering av flere parametere, utgjorde de største risikoene for faktiske og potensielle negative konsekvenser for brudd på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold.

Leverandørkjeden ble fordelt og avgrenset etter følgende kriterier:

- Størrelse på omsetning til/fra Solid (med datterselskaper) i 2022 på mer enn kr. 1 000 000,-

Etter anvendelse av kriteriene ovenfor ble antallet selskaper redusert til om lag 200 selskaper. Utvalget på 200 selskaper består av norske leverandører og UEer (Underleverandører) selskapene har avtaler med. 140 av selskapene har gjennomført og signert aktsomhetsvurderingen, de fikk tilsendt.

02.2

a) **Metode for kartlegging - spørreskjema** Formålet med å foreta utvalget (ref. punkt 02.1 b) var å lage et utgangspunkt for videre oppfølging og undersøkelser. Siden Åpenhetsloven nylig ble implementert, hadde ikke Solid kjennskap til hvilken metode som var best egnet til å innhente og vurdere informasjon fra virksomhetene i utvalget. Utvalget ble derfor redusert til det Solid anså som et håndterbart og fornuftig utgangspunkt for videre arbeid. Som metode for innhenting av data besluttet Solid å utforme et spørreskjema som ble sendt til utvalget. Tanken bak beslutningen var at spørreskjema ville gi oss adgang til store informasjonsmengder fra flere selskaper, samt at det ville gi et godt informasjonsgrunnlag for videre oppfølging av utvalget. Ved å sende ut spørreskjema kan Solid også kontrollere om selskapene vi vurderer som risikofaktorer, har tilfredsstillende og gode svar på våre spørsmål. I tillegg ønsket vi svar på om selskapene har ISO sertifisert sine styringssystemer for kvalitet og miljø. Vi ønsket også at de måtte gjøre en aktiv handling at ved innsendelse av undersøkelsen aksepterte vår leverandørklæring som lå vedlagt.

Spørreundersøkelse:

1. Har selskapet etiske retningslinjer for å ivareta menneskerettigheter i egen virksomhet
2. Bruker selskapet etiske kontraktsvilkår (leverandørklæring, code of conduct, innkjøpsbetingelser) overfor deres leverandører?
3. Utfører selskapet aktsomhetsvurdering i deres leverandørkjede, herunder vurdering av risiko for brudd på menneskerettigheter?
4. Redegjør for hva som ligger til grunn for vurderingen av risiko (land, produksjonsprosess, historikk med brudd etc.) etter selskapenes vurdering?
5. Har selskapet gjennom aktsomhetsvurderinger gjort funn i deres leverandørkjede (varer, produkter, underleverandører) som dere mener har høy risiko for brudd på menneskerettigheter?
6. Beskriv hvilke funn selskapet har gjort som dere vurderer dithen at det bryter menneskerettigheter.
7. Beskriv hva som er gjort for å forbedre situasjonen for de forbrukerne som ble rammet, og for å unngå det i fremtiden.
8. Har selskapet et sertifisert kvalitetssikring/styringssystem i henhold til NS ISO 9001? *
9. Har selskapet et sertifisert miljøledelsessystem i henhold til NS ISO 14001 eller tilsvarende? *
10. Vi er opptatt av å knytte til oss leverandører og underentreprenører som forplikter seg til å følge de etiske retningslinjene, aktsomhetsvurderinger, verdier og krav Solid har lagt til grunn for samarbeidet.

* Gjennom å sende inn dette skjemaet, aksepterer man denne leverandørklæringen med alt dens innhold.

b) Resultat. Administrasjonen opplevde at selskapene som mottok undersøkelsen var positive, spesielt de større selskapene besvarte undersøkelsen svært utfyllende. Noen var helt ukjente med Åpenhetsloven og ringte for å høre om det var SPAM eller om det fikk konsekvenser dersom de ikke svarte. Mange mente at sekretærer/juniorer i selskapet skulle besvare dette, helt til de kom til det siste forpliktende spørsmålet. Da måtte de kontakte oss, for at skjemaet skulle sendes ut på nytt, til en mer senior i selskapet som kunne forplikte selskapet i henhold til leverandørreklæringen. Listene ble med dette godt vasket og oppdatert. Den første utsendelsen var en mail med informasjon om åpenhetsloven, der vi ba om info vedr. hvem som kunne besvare og forplikte selskapet. Den andre utsendelsen var spørre-undersøkelsen, etter dette var det to påminnelser til, til de som fortsatt ikke hadde besvart undersøkelsen.

02.3

a) Risiko i egen virksomhet.

Solid bedriver sin virksomhet i Norge, og aktivitetstypene som er omfattet av Solids virksomhet er omfattet av allmenngjort tariffavtale i Norge. Solid utfører rutinemessige stikkprøver og kontroller av arbeidstakeres arbeidsforhold, arbeidsavtaler, registrering på byggeplass, sikkerheten på byggeplasser og bruken av etablerte HMS-rutiner. Basert på undersøkelsene som ble utført i 2022 avdekket Solid ingen brudd på menneskerettighetene eller risikoer for uanstendige arbeidsforhold. Det ble gjort funn vedr. materialer som vi kjøper fra Polen, som vi ikke har full kontroll på hvilke fabrikker de er produsert.

b) Risiko i leverandørkjede og samarbeidsavtaler

Vi ba selskapene redegjøre for hvilke risikoer vedr. menneskerettigheter som selskapene selv vurderer som vesentlige for egen virksomhet med egne ord. Vi har lest igjennom alle besvarelsene og kan plukke ut hvilke selskaper risikovurderingene tilhører, og dermed undersøke disse virksomhetene nærmere. Flere selskaper har beskrevet sine risikoer grundig og redegjort for hvordan de håndterer dette, og hvordan de har utført sine prosesser med aktsomhetsvurderinger. Der vi har tatt stikkprøvekontroller (telefonsamtaler) fikk vi god dialog og beskrivelser, og gjennomgang av lovkrav etc.

3. Tiltak

03.1

a) Redegjørelse.

Solid har i kartleggingen av leverandørkjeden (ref. punkt 02.3. b. over) identifisert mulige risikofaktorer blant Solids samarbeidspartnere og leverandører. I vurderingen av risikofaktorer har Solid særlig lagt vekt på varer og produktkategorier som er forbundet med høy risiko, samt om leverandørens produksjon eller administrasjon foregår i land som er forbundet med høy risiko. Leverandørene Solid har vurdert som risikoelementer er alle del av utvalget som har mottatt spørreskjemaet fra Solid, ref. punkt Metode 02.2 a. ovenfor. I neste rapporteringsperiode vil Solid prioritere hvilke leverandører som behøver videre oppfølging og nærmere kontroll, samt vurdere behov for eventuelle tiltak.

Eksempler fra leverandører som de vurderer som vesentlige for sine selskaper.

- «Faglige rettigheter, arbeidsforhold, miljø og klima, forbrukerrettigheter, anti-korrupsjon, skatt og konkurranseregulering er blant de tema vi i, XXXX vurderer som vesentlige når vi kartlegger leverandørkjeder og andre forretningspartnere i forbindelse med våre aktsomhetsvurderinger.»
- «Vi benytter oss av tekstiler til våre produkter, og ved kjøp av dette fra bedrifter som henter tekstiler fra lavkostland, kan det foreligge en risiko at arbeidere blir utnyttet av noen produsenter.»
- «Forståelse (Språk)»
- «Kriminalitet»
- «Underbetalt personale ved bruk av vikartjenester og prosjektbaserte ansettelser.»
- «Ulovlig hogst Avskoging og miljøødeleggelse, noe som bidrar til klimaendringer og tap av biologisk mangfold»
- «Landovertakelse»
- «Risiko for rettighetene arbeiderne har kan bli utnyttet for å være mer konkurransedyktige på pris i markedet, da arbeiderne kommer fra utlandet og ikke har nok kunnskap om hvilke rettigheter arbeiderne har i Norge.»

Disse eksemplene er aktsomhetsvurdert og vi har ikke gjort noen funn som tilsier ytterligere handlinger.

b) Tiltaksplaner

Hvilke tiltak som er egnede for å motvirke faktiske eller potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, må avgjøres konkret i lys av den identifiserte negative konsekvensen, om risikoen ligger hos en samarbeidspartner, leverandør eller enda lenger ned i leverandørkjeden, og hvilke tiltak som må antas å kunne ha virkning. Eksempler på mulige tiltak er handlingsplaner, revisjoner, internkontroller og nye og skjerpede avtaleforpliktelser. Et mulig insentiv for å akseptere skjerpede avtaleforpliktelser og oppfølging fra Solid gjennom handlingsplaner for å minske risikoen for negative konsekvenser, kan være muligheten for å inngå kontrakter med Solid av lengre varighet. Vi har startet arbeidet som beskrevet og mener en god tilnærming er å påvirke hverandre til å utføre mer og mer tydelige aktsomhetsvurderinger. Der det er mangler på kompetanse ønsker vi å dele erfaring, påvirke og motivere partnere og samarbeidspartnere uten at dette skal føre til kontraktsbruddsanksjoner før påvirkning, samarbeidsavtaler er utført.

Solid er kjent med at bygge bransjen er på DFØs høyrisikoliste som betyr at det finnes omfattende dokumentasjon som viser til, at det forekommer systematiske brudd på FNs verdenserklæring om menneskerettigheter i bransjen. (DFØ, 2022).

Solid er også kjent med at Risikoen er størst nedover i leverandørkjeden, hvor råvarer utvinnes og bearbeides. Leverandørkjedene er komplekse og fragmenterte over hele verden. Dette fører til begrenset sporbarhet og lite åpenhet, noe som øker risikonivået for menneskerettigheter og miljøhensyn. Risikonivået innenfor byggematerialer avhenger i stor grad av hvilken region eller hvilket land de produseres i, og hvor råmaterialet er hentet fra. Høyrisikoprodukter er produksjon av materialer som benyttes i bygg og anlegg, herunder stein, tre og metall som det er de mest alvorlige og mest utbredte risikoene i hht. DFØ sin utredning.

Det vil bli opprettet et innkjøpsprosjekt i Solid ilt. 2023/2024, hvor kartlegging av materialer blir et enda større fokusområde, både i forhold til EPDer og andre sertifiseringsordninger.

Fredrikstad, 30.06.2023

Lasse Johansen
Styreleder Konsern

Terje Lyngaas
Daglig leder Solid Eiendom

Arild Borgersen
Daglig leder Solid Entreprenør

Bjarne Bratland
Daglig leder Håndverkeriet

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page

Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende